

บทเรียนสำเร็จรูป ชนิดทอจดคำ
รายวิชา ท๒๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง คำบุพบท

ผู้จัดทำ

นางอัญชลี บุญเหลือ

ครูชำนาญการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนเมืองพญาแลวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

คำแนะนำสำหรับครู

บทเรียนสำเร็จรูปนี้ใช้สำหรับการเรียนการสอน เรื่องคำบุพบทในกลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้บทเรียนสำเร็จรูปมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนควรปฏิบัติดังนี้

๑. ชี้แจงให้นักเรียนอ่านคำแนะนำในการใช้บทเรียนสำเร็จรูป และปฏิบัติตามขั้นตอนทุกกรอบ ทั้งเนื้อหาและกิจกรรมคำถามคำตอบ
๒. ใช้บทเรียนสำเร็จรูปฉบับนี้ในการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียนที่เรียนมากยิ่งขึ้น
๓. ศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปตั้งแต่กรอบแรกจนถึงกรอบสุดท้าย ตามลำดับขั้นตอน ทั้งเนื้อหาและกิจกรรมทุกกิจกรรมให้เข้าใจ
๔. ทดสอบความรู้ของผู้เรียนทั้งก่อน และหลังการเรียนโดยการใช้บทเรียนสำเร็จรูป
๕. ถ้านักเรียนมีปัญหาและอุปสรรคระหว่างการเรียน โดยการใช้บทเรียนสำเร็จรูป ครูผู้สอนต้องให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษา
๖. หลังจากนักเรียนเรียนโดยการใช้บทเรียนสำเร็จรูปเสร็จแล้ว ครูผู้สอนเป็นผู้เก็บรวบรวมบทเรียนสำเร็จรูป ศึกษาความก้าวหน้าของผู้เรียน

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

บทเรียนนี้เป็นบทเรียนโปรแกรม จัดทำขึ้นเพื่อให้ นักเรียนศึกษาด้วยตนเอง โปรดอ่านคำแนะนำก่อนศึกษาบทเรียน ดังต่อไปนี้

๑. บทเรียนนี้ไม่ใช่ข้อทดสอบ นักเรียนไม่ต้องกังวลใจ พยายามทำไปช้า ๆ ทีละกรอบ นักเรียนจะได้รับความรู้ ได้ทำแบบฝึกหัด และได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตัวของนักเรียนเอง
๒. ก่อนที่นักเรียนจะศึกษา ควรทำแบบทดสอบก่อนเรียนก่อน
๓. เริ่มทำตั้งแต่กรอบแรก เรียงไปตามลำดับ โดยไม่ข้ามกรอบใดกรอบหนึ่ง
๔. อ่านคำอธิบายและคำถามช้า ๆ ให้เข้าใจ คิดให้ดี แล้วจึงตอบคำถามลงในกระดาษเปล่า อย่าขีดเขียนใด ๆ ลงในบทเรียนสำเร็จรูปนี้
๕. เมื่อตอบคำถามเสร็จกรอบหนึ่ง จึงเปิดไปดูคำตอบในกรอบต่อไป เพื่อตรวจสอบคำตอบว่าถูกหรือไม่ ถ้าตอบถูกจึงทำกรอบต่อไป
๖. ถ้าคำตอบผิด จงย้อนกลับไปอ่านข้อความในกรอบที่ผ่านมาใหม่ ทำความเข้าใจให้ดี แล้วตอบคำถามใหม่
๗. ทำไปช้า ๆ ไม่ต้องรีบร้อน ถ้าเหนื่อยหรือเบื่อให้พักสักครู่แล้วค่อยทำต่อไป
๘. เมื่อศึกษาจบทุกกรอบแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยเสร็จแล้วตรวจคำตอบในเฉลยหน้าต่อไป เพื่อดูผลการก้าวหน้าของตนเอง
๙. นักเรียนที่ดี จะต้องซื่อสัตย์ต่อตนเองเสมอ จะไม่เปิดดูคำตอบก่อน

คำบุพบท

สาระสำคัญ

คำบุพบท คือ คำที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำหรือประโยค เพื่อให้ทราบว่าคำหรือกลุ่มคำ ที่ตามหลังคำบุพบทนั้น เกี่ยวข้องกับกลุ่มคำข้างหน้าในประโยค ในลักษณะใด เช่น กับ แก่ แต่ ต่อ ด้วย ตาม ข้าง ถึง จาก ใน บน ได้ ลึ้น สำหรับ นอก

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายและชนิดของคำบุพบทได้ถูกต้อง
๒. บอกหน้าที่ของคำบุพบทแต่ละประเภทตามที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
๓. จำแนกและวิเคราะห์ชนิดของคำบุพบทที่ใช้ในประโยคสื่อสารได้
๔. สามารถใช้คำบุพบทในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่องคำบุพบท

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย (X) ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. คำบุพบทคือคำที่ต้องใช้นำหน้าคำประเภทใด

- ก. คำนาม คำกริยา คำวิเศษณ์
- ข. คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา
- ค. คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์
- ง. คำกริยา คำวิเศษณ์ คำสรรพนาม

๒. คำบุพบท กับ ด้วย โดย ตาม บอกลักษณะหน้าที่ของคำในประโยคอย่างไร

- ก. บอกสถานที่
- ข. บอกต้นเหตุ
- ค. บอกความประสงค์ของผู้รับ
- ง. บอกลักษณะ เครื่องใช้ หรืออาการร่วมกัน

๓. ข้อใดไม่มีคำบุพบท

- ก. เขานั่งอยู่หลัง
- ข. แดงเดินตามหลังต้อย
- ค. เขาไปพบกันหน้าโรงภาพยนตร์
- ง. คุณปู่กินยาหลังอาหาร

๔. ประโยคใดควรใส่บุพบท

- ก. ไก่จิกหนอน
- ข. คำรัสहु่งข้าว
- ค. แม่ให้เงินฉัน
- ง. มะลิอ่านหนังสือ

๕. ข้อใดบุพบทผิด

- ก. ฉันไปเที่ยวกับพ่อ
- ข. เขาต้องรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
- ค. ฉันให้ของขวัญแก่เธอเท่านั้น
- ง. ฉันเห็นกับเธอจึงไม่ไปกับเขา

๖. คำ นอก ข้อใดไม่ใช่บุพบท

- ก. บุญชูเป็นนักเรียนนอก
- ข. เขาทำงานนอกเวลา
- ค. นายแคว่นเล่นละครนอกบท
- ง. นายไปพักผ่อนนอกเมือง

๗. คำ ใกล้ ข้อใดเป็นคำบุพบท

- ก. แม่เธออยู่ใกล้หรือไกลฉันก็ยังคงคิดถึง
- ข. เขาทั้งสองมีฝีมือใกล้เคียงกัน
- ค. เขาไม่เคยพูดกันทั้ง ๆ ที่บ้านใกล้กัน
- ง. ฉันยืนอยู่ใกล้เธอ

๘. เกียรติศักดิ์รักข้า มอบไว้.....ตัว

- ก. กับ
- ข. แก่
- ค. เพื่อ
- ง. ต่อ

๕. เราควรตั้งปณิธานที่จะบำเพ็ญประโยชน์.....ส่วนรวม

- ก. ต่อ
- ข. แก่
- ค. กับ
- ง. ของ

๑๐. คนตาบอดคลำทาง.....ไม้เท้า

- ก. กับ
- ข. ด้วย
- ค. โดย
- ง. ตาม

ความพยายามอยู่ที่ไหน

ความสำเร็จอยู่ที่นั่นครับ

ଲେଖ

୧. ୩

୨. ୩

୩. ୩

୪. ୩

୫. ୩

୬. ୩

୭. ୩

୮. ୩

୯. ୩

୧୦. ୩

เริ่มเรียนกันได้แล้วค่ะ

คำบุพบท

กรอบที่ ๑

ความหมายของคำบุพบท

คำบุพบท คือ คำนำหน้า นาม สรรพนาม หรือกริยา ที่ทำหน้าที่
อย่างนามเพื่อเชื่อมคำนั้น ๆ กับคำข้างหน้า ทำให้คำที่ตามมา
ประกอบ หรือขยายคำข้างหน้า

คำถาม จงขีดเส้นใต้คำที่เป็นคำบุพบท

หู	กระดาษ	กับ	ด้วย	โดย
แก่	แต่	ต่อ	สำหรับ	ข้างหลัง

กรอบที่ ๒

ชนิดของคำบุพบท

บุพบทมีชนิดต่าง ๆ ดังนี้

๑. นำหน้าคำบอกลักษณะ เป็นเครื่องใช้ หรืออาการร่วมกัน
๒. นำหน้าบอกความเป็นผู้รับ และความประสงค์ของคำนำหน้า
๓. นำหน้าคำบอกสถานที่ ต้นทาง หรือเหตุต้นเค้า
๔. นำหน้าคำบอกสถานที่
๕. นำหน้าคำบอกเวลา
๖. นำหน้าคำบอกความเป็นเจ้าของ

คำถาม คำบุพบทมีกี่ชนิด

ลองตอบดูนะครับ ไม่ถูกก็ไม่
เป็นไรค่ะ ศึกษาในกรอบต่อไป
จะเข้าใจดีขึ้น

เฉลย กรอบที่ ๑

ตอบ หู กระดาษ กับ ด้วย โดย
แก่ แด่ ต่อ สำหรับ ข้างหลัง

กรอบที่ ๓

๑. นำหน้าคำบอกลักษณะ เป็นเครื่องใช้ หรืออาการร่วมกัน

เช่นกับ ด้วย โดย เพราะ เช่น

ทำกับมือ เห็นกับตา ได้ยินกับหู

ไปกับเพื่อน อยู่กับพ่อแม่ พูดกับน้อง

คบกับบัณฑิต ทำด้วยกระดาษ เขียนด้วยดินสอ

มาด้วยกัน ไปโดยรถยนต์ กล่าวโดยย่อ

พูดโดยทั่วไป มีความสำเร็จ มีความเพียร

คำถาม เติมคำบุพบทบอกลักษณะเป็นเครื่องใช้ หรืออาการร่วมกัน
ในประโยคต่อไปนี้

มา.....เพื่อน

สร้าง.....กระดาษ

ว่ากัน.....ทั่วไป

เขาสอบได้คะแนนดี.....ตั้งใจเรียน

เฉลย กรอบที่ ๒

ตอบ ๖ ชนิด

กรอบที่ ๔

๒. นำหน้าคำบอกความเป็นผู้รับ และความประสงค์ของคำนำ
เช่น แก่ แต่ เพื่อ ต่อ สำหรับ เช่น

ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน

มอบของขวัญแก่ทหาร

ทูลเกล้าฯ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สละเวลาเพื่อส่วนรวม

ยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่

ห้องสำหรับอ่านหนังสือ

คำถาม จิตเส้นใต้คำบุพบทที่บอกความเป็นผู้รับและความประสงค์
ที่นั้งสำหรับผู้พิการ
ท่านแถลงข่าวต่อ ผู้สื่อข่าวรัฐสภา
เราทำดีเพื่อความก้าวหน้า

เฉลย กรอบที่ ๓

ตอบ มา.....กับ.....เพื่อน

สร้าง.....ด้วย.....กระดาษ

ว่ากัน.....โดย.....ทั่วไป

เขาสอบได้คะแนนดี.....เพราะ....ตั้งใจ

กรอบที่ ๕

๓.ทำหน้าที่ต้นทาง หรือเหตุต้นเค้า เช่น แต่ ตั้งแต่ จาก
เช่น

ขนมสามเกลอมาแต่บ้านสามเกลอ
น้ำตาลนี้ทำจาก ตาลโตนด
คำประพันธ์นี้ ได้มาจากกลอนเรื่อง
พระอภัยมณี
เกรซ ดาลิ่ง ช่วยคนโดยสารให้รอดชีวิต
จากเรือแตก

คำถาม

นำคำบุพบทบอกสถานที่ต้นทาง หรือต้นเหตุ ต้นเค้า เติมลงใน
ประโยคให้เหมาะสม

ฉันอยู่ที่นี้.....ฉันเกิด

เสื่อกก ทำมา.....ต้นกก

เฉลย กรอบที่ ๔

ตอบ ที่นั่งสำหรับผู้พิการ

ท่านแถลงข่าวต่อผู้สื่อข่าวรัฐสภา

เราทำดีเพื่อความก้าวหน้าของ

กรอบที่ ๖

๔. นำหน้าคำบอกสถานที่เช่น ใน ไกล ที่ เหนือ บน ตัวอย่าง
ประโยค เช่น

ชายทั้งสามคนต่างแต่งงานกับหญิงในคั้งน้ำเดียวกัน
เรืออับปางใกล้เกาะลองสโตน
ตาลโตนดปลูกมากที่จังหวัดเพชรบุรี
พระอภัยมณียึดมั่นความกตัญญูเหนือสิ่งอื่นใด
ประกาศการตั้งอยู่บนเกาะ

คำถาม

พิจารณาว่า คำที่ขีดเส้นใต้ คำใดเป็นคำบุพบทนำหน้าคำบอก
สถานที่

ลูกชายรับราชการที่จังหวัดกระบี่
เธอกระโดดลงไปจากกรรดโดยเร็ว
สุกัญญาชอบนั่งเล่นริมน้ำ

เฉลย กรอบที่ ๕

ตอบ ฉันทอยู่ที่นี้...ตั้งแต่....ฉันเกิด
เสือกกทำมา...แต่...ต้นกก

กรอบที่ ๗

๕. นำหน้าคำบอกเวลา เช่น เมื่อ ใน ก่อน หลัง ภายใน จนกระทั่ง ตั้งแต่ ยกตัวอย่างเช่น

อันดีชั่ว ตัวยายเมื่อภายหลัง ชื่อก็ยังยืนอยู่ไม่รู้หาย

เกรซ ดาลิ่ง แลเห็นเรือแตกในเวลาเช้า

เรือแตกก่อนสว่าง

ศิษย์คนเล็กแต่งงานหลังพี่ทั้งสอง

คำถาม

ประโยคเหล่านี้ ประโยคใดมี บุพบทบอกเวลา

ฝนตกหนักเมื่อวันจันทร์

ฉันทำงานตั้งแต่เช้า

ผู้จัดการให้ส่งรายงานภายในวันจันทร์

ที่นั่งสำหรับผู้พิการ ไม่มีใครนั่งเลย

เฉลย กรอบที่ ๖

ตอบ ลูกชายรับราชการที่จังหวัดกระบี่

สุกัญญาชอบนั่งเล่นริมน้ำ

กรอบที่ ๘

๖. นำหน้าคำบอกความเป็นเจ้าของ เช่น ของ แห่ง ใน
ยกตัวอย่างประโยค เช่น

ประโยชน์ของตาลโตนดมีมาก

องค์พระประมุขแห่งชาติ

พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

คำถาม

ขีดเส้นใต้คำบุพบทนำหน้าคำบอกความเป็นเจ้าของ ของประโยค
หนังสือของฉันหาย
ทุกเจ้าของร้านแห่งนี้ทำงานดีมาก
สถาบันเทคโนโลยีแห่งชาติเป็นของรัฐบาล

เฉลย กรอบที่ ๘

ตอบ ฝนตกหนักเมื่อวันจันทร์

ฉันทำงานตั้งแต่เช้า

ผู้จัดการให้ส่งรายงานภายในวันจันทร์

กรอบที่ ๕

หน้าที่ของบุพบท

๑. แก่ กับ

แก่ นำหน้าคำที่รับอาการโดยตรง

กับ นำหน้าคำที่เป็นเครื่องใช้ หรือบอกอาการ ร่วมด้วย
ยกตัวอย่างประโยค

ผักมีประโยชน์แก่ร่างกาย

บุหรี่ยาให้โทษแก่ร่างกาย

ฉันบอกแก่เพื่อน

เห็นกับตา

ทำกับมือ

คำถาม ทดสอบความรู้ของน้องๆ โดยการ เติมคำบุพบททั้งสองคำให้
เหมาะสม

อย่าเป็นคนเห็น.....ได้

จะทำอะไร โปรดเห็น.....อนาคตบ้าง

ฝากของมา.....ผู้ถือจดหมาย

เฉลย กรอบที่ ๕

ขีดเส้นใต้คำบุพบทนำหน้าคำบอกความเป็นเจ้าของ ของประโยค

ตอบ หนังสือของฉันหาย

ทุกเจ้าของร้านแห่งนี้ทำงานดีมาก

สถาบันเทคโนโลยีแห่งชาติเป็นของรัฐบาล

กรอบที่ ๑๐

๑. แก่ แต่

แต่ ใช้แทนแก่ เมื่อนำหน้าคำแสดง ความเคารพ เช่น
ราษฎรถวายพระพรแต่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานโอวาทแก่
ราษฎร

นักเรียนมอบของขวัญแต่อาจารย์ใหญ่

อาจารย์ใหญ่ให้คำแนะนำแก่นักเรียน

ถวายอาหารบิณฑบาตแต่พระสงฆ์

พระสงฆ์ประพรมน้ำพระพุทธรณ์แก่คณะครู

และนักเรียน

คำถาม

คำว่า แต่ มีหลักการใช้อย่างไร

.....

เฉลย กรอบที่ ๕

ตอบ อย่าเป็นคนเห็น....แก่.....ได้

จะทำอะไรโปรดเห็น....แก่.....อนาคต

ฝากของมา.....กับ.....ผู้ถือจดหมาย

กรอบที่ ๑๑

๒. เพื่อ เพื่อ

เพื่อ ใช้ในความต้องการให้รับภายหน้า ยังไม่ได้รับทันที

เพื่อ ใช้ในความต้องการให้รับภายหน้า แต่ไม่ได้รับเอา
ทั้งหมดยกตัวอย่างประโยค

ค้นคว้าความรู้เพื่อเขียนรายงานทางวิชาการ

ช่วยรับบันทึกคำสอนไว้เพื่อเพื่อน

คำถาม

นำคำว่า เพื่อ และเพื่อ ไปใช้ในประโยค ให้เหมาะสม

เราทั้งหลายกิน.....มีชีวิตอยู่

มาลิซื้ออาหารบางส่วน.....ใช้วันพรุ่งนี้

เขาเตรียมเครื่องกันหนาว.....ไว้ให้กับลูก ๆ

เฉลย กรอบที่ ๑๐

ตอบ ใช้แทนแก่เมื่อนำหน้าคำแสดงความเคารพ

กรอบที่ ๑๒

๓. กับ ต่อ

กับ ใช้ในความร่วมด้วย อาการเทียบเคียงกัน

ต่อ ใช้ในความเฉพาะ ความติดต่อ ความขัดแย้ง

ยกตัวอย่างประโยค

ต่อสู้กับความคิดฝ่ายต่ำ

ปรากฏกับตา

ประสบกับตนเอง

ตรงต่อเวลา

อยู่กันสองต่อสอง

เสนอต่อที่ประชุม

คำถาม เดิม คำว่า กับ กับต่อให้เหมาะสม

ฟ้อง.....ศาล

แจ้งความ.....ตำรวจ

วันเกิดของน้องตรง.....วันครู

เฉลย กรอบที่ ๑๑

ตอบ เราทั้งหลายกิน.....เพื่อ....มีชีวิตอยู่

มาลิซื้ออาหารบางส่วน....เพื่อ....ใช้วันพรุ่งนี้

เขาเตรียมเครื่องกันหนาว...เพื่อ...ไว้ให้กับลูก

กรอบที่ ๑๓

๔. แต่ จาก

แต่ จาก ใช้แทนกันได้ในความหมายเกี่ยวกับ สถานที่ ที่เกี่ยวเนื่อง
กัน เช่น

เธอมาแต่โรงเรียนไหน

เธอมาจากโรงเรียนไหน

แต่ ที่ใช้เกี่ยวกับระยะทาง ระยะเวลาอันเป็นจุดเริ่มต้น ใช้จากแทน
ไม่ได้ เช่น

เขามาแต่ไกล

จาก ที่ใช้กับต้นคำที่แยกกันเด็ดขาด ใช้ แต่ แทนไม่ได้ เช่น

หลีกเลี่ยงจากโรคติดต่อ

สงครามทำให้คนพรากจากกัน

คำถาม เต็มคำว่า แต่ จาก ให้เหมาะสม

เขาพ้น.....อันตราย

เขาเดินทางมา.....บ้าน

เฉลย กรอบที่ ๑๒

ตอบ พ้อง...ต่อ.....ศาล

แจ้งความ....ต่อ.....ตำรวจ

วันเกิดของน้องตรง....กับ....วันครู

กรอบที่๑๔

๕. ที่ ใน บน เหนือ

ที่ ใช้บอกสถานที่ ที่ไม่จำกัดบริเวณแน่นอน อาจแทน
บน ได้ ริม ใน ฯลฯ ก็ได้

ใน ใช้บอกภายในบริเวณ และใช้ร่วมกับ กริยาที่บอก
เกี่ยวกับจิตใจและใช้ในความหมายของที่เนื่องด้วย พระเจ้าแผ่นดิน
และเจ้านายชั้นสูง

บน เหนือ ใช้แทนกันได้ บน ใช้แทน ใน สำหรับของที่อยู่สูง

ห้ามขีดเขียนที่หนังสือ

พ่อกำลังทำงานในสวน

เมฆลอยอยู่ในอากาศ

นั่งบนเก้าอี้

เทพเจ้า ใน,บน สวรรค์

แขวนไว้ บน,เหนือ ศิระษะ

คำถาม เดิมคำ ที่ ใน บน เหนือ ให้เหมาะสม

สนใจ.....กีฬา

เขาเป็นคน.....น่ารัก

ให้อาพระเก็บไว้ที่.....ศิระษะ

เฉลย กรอบที่ ๑๓

ตอบ เขาพัน.....จาก.....อันตราย

เขาเดินทางมา....แต่ จาก...บ้าน (ใช้ได้ทั้ง ๒ คำ)

กรอบที่ ๑๕

๖. ด้วย โดย

ด้วย ใช้นำหน้าคำแสดงความเป็นเครื่องใช้
หรือส่วนรวมด้วย

โดย ใช้นำหน้าคำในความหมาย ตามยก
ตัวอย่างเช่น

ทำด้วยกระดาษ

จีดด้วยไม้บรรทัด

กล่าวโดยสรุป

ทำโดยวิธีลับ

คำถาม เต็มคำ คำว่า ด้วย โดย ลงในข้อความให้เหมาะสม

ไป.....รถไฟ

ผสม.....น้ำตาล

เฉลย กรอบที่ ๑๔

ตอบ สนใจ.....ใน.....กีฬา

เขาเป็นคนที่.....น่ารัก

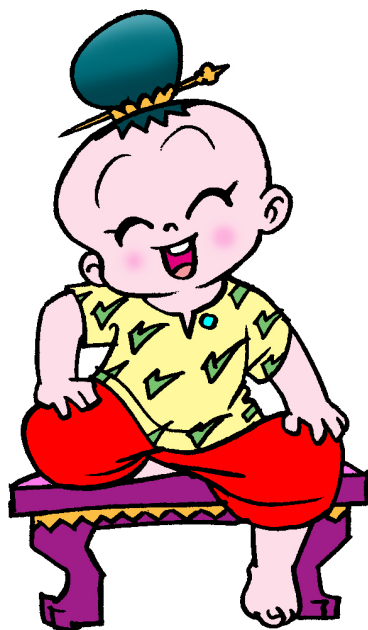
ให้อาพระเก็บไว้ที่.....เหนือ,...บน...

เฉลย กรอบที่ ๑๕

ตอบ ไป.....โดย.....รถไฟ
ผสม.....กับ.....น้ำตาล

นักเรียนเก่งมากครับ ตอบถูกหมดเลยให้นักเรียนทำ
แบบฝึกเสริมทักษะในหน้าต่อไปนะครับ

แบบฝึกเสริมทักษะเรื่องคำบุพบท

เติมคำบุพบทในช่องว่างต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. เราควรบำเพ็ญประโยชน์.....ส่วนรวม
๒. นักเรียนส่งการบ้าน.....ครู
๓. นักเรียนบอก.....ครูว่าข้อสอบยาก
๔. นักเรียนมอบหนังสือที่ระลึก.....อาจารย์ใหญ่
๕. อาจารย์ใหญ่ให้พร.....นักเรียน
๖. คนไทยมีความจงรักภักดี.....พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๗. บัวเกิด.....ตม
๘. เขาคิดเลข.....วิธีนี้ไม่ถูก
๙. เขามาโรงเรียน.....รถประจำทาง
๑๐. เขาเขียนหนังสือ.....ปากกา

เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะเรื่องคำบุพบท

๑. แก่

๒. ต่อ

๓. กับ

๔. แต่

๕. แก่

๖. แต่

๗. แต่

๘. โดย

๙. โดย

๑๐. คั้วย

แบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง คำบุพบท

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านคำถามแล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

๑. คำว่า “ที่” ข้อใดไม่ใช่คำบุพบท

- ก. คนงานเห็นเสื้อสีดำที่ท้ายไร่
- ข. คนที่ทำความดีย่อมมีความเจริญ
- ค. ที่ตลาดมีของขายมากมาย
- ง. ที่บึงบอระเพ็ดไม่มีจระเข้อีกแล้ว

๒. ข้อใดมีคำว่า ตาม เป็นบุพบท

- ก. เศรษฐีตามใจลูกมาก
- ข. นายช่างตามหาพลายประกายมาศ
- ค. ศิษย์ทั้งสามทำตามคำของอาจารย์
- ง. เขาแต่งงานตามหลังพี่ชาย

๓. ข้อใดใช้คำบุพบทผิด

- ก. คบคนพาล คนพาลพาไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล
- ข. อาหารมื้อนี้เขาทำด้วยมือเขาเอง
- ค. เธอควรจะกระทำสิ่งนี้โดยเร็ว

ง. เขาเขียนบทความเกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมืองปัจจุบัน

๔. คำว่า เพราะ ข้อใดไม่เป็นคำบุพบท

ก. ต่อยพูดเพราะ

ข. แป้วไม่ไปทำงานเพราะเขาไม่สบาย

ค. คู่ยเสียคนเพราะพ่อ

ง. แก้วไม่เห็นฉัน เพราะเขาสายตาสั้น

๕. ข้อใดมีคำ ต่อ เป็นบุพบท

ก. อย่าต่อความยาวสาวความยืดกันดีกว่า

ข. ขอให้เธอพูดต่อ

ค. นายช่างกำลังต่อสายไฟ

ง. เขากระทำการขัดต่อความสงบของบ้านเมือง

๖. เขาทำงานเก็บเงินไว้.....อนาคต

ก. กับ

ข. เพื่อ

ค. ต่อ

ง. แก่

๗. เขาไปเที่ยวพทยา.....เรือเดินทะเล

ก. กับ

ข. ด้วย

ค. โดย

ง. ตาม

๘. กล่าว.....สัตย์แล้ว เขาควรรับผิดชอบ

ก. ถึง

ข. ด้วย

ค. โดย

ง. ตาม

๙. ข้อใดใช้คำบุพบทได้ถูกต้อง

ก. ฉันรู้อยู่กับใจ

ข. ฉันไม่ควรเห็นกับหน้าผู้ใด

ค. กินอยู่กับปากอยากอยู่กับท้อง

ง. ฉันเสนอเรื่องกับผู้บังคับบัญชา

๑๐. คำบุพบทต้องใช้นำหน้าคำประเภทใด

ก. คำกริยา คำวิเศษณ์ คำสรรพนาม

ข. คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์

ค. คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา

ง. คำนาม คำกริยา คำวิเศษณ์

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

๑. ข
๒. ง
๓. ค
๔. ก
๕. ง
๖. ข
๗. ค
๘. ง
๙. ง
๑๐. ค

บรรณานุกรม

- กรองกาญจน์ อรุณรัตน์. **บทเรียนโปรแกรม**. ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530.
- ธีรชัย บุณนโชติ. **การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เส้นทางสู่อาจารย์ 3**.
กรุงเทพมหานคร : โรงเรียนพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ผะอบ โปษพฤษณะ. **ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร
: อักษรพิทยา, 2538.
- พรทิพย์ แฝงสุต. **หนังสือรวมหลักภาษาไทย ม.ต้น**. พิสิษฐ์เซนเตอร์, 2536.
- วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. **หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ท203 ท204 ชุด
ทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. พิมพ์ครั้งที่ 5
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2538.
- _____. **หนังสือเรียนภาษาไทย ท203 ท204 หลักภาษาไทย เล่ม 1** พิมพ์ครั้งที่ 11
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.
- วิเชียร เกษประทุม. **คู่มือภาษาไทย ม.2 ท203 ท204**. กรุงเทพมหานคร : พัฒนา
ศึกษา,
- เสนีย์ วิลาวรรณ. **หนังสือเรียนหลักและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**.
กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2523.